

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Eurooppalaiset käytännöt osaamisen tunnustamisessa

11.2.2021

Carita Blomqvist, yksikön päällikkö

Keskustelutilaisuus ulkomailla tutkinnon suorittaneiden kieli-
ja viestintäosaamisen tunnustamisesta

Euroopan unioni ja eurooppalainen korkeakoulualue

- Osaamisen tunnustaminen esillä 1990-luvulta lähtien, erityisesti osana elinikäisen/jatkuvan oppimisen diskurssia
- Eurooppalainen tutkintojen viitekehys/kansalliset viitekehykset (n. 2005-)
- Osaamiskuvaukset/oppimistulokset eri tasojen koulutukseen
- Vertailukohtien asettaminen/mihin verrataan ja mitä/millaista osaamista vasten osaaminen tunnustetaan
- Osaamisen näkyväksi tekemisen korostaminen/yksilön vastuu ja välineet (Europassi), toisaalta yksilö keskiössä

Euroopan unioni ja eurooppalainen korkeakoulualue

- Bolognan prosessi/ministerien 2003 julkilausuma: aiemman osaamisen tunnustaminen nousi selvästi esiin
- EU:n neuvoston suositus epävirallisen ja arkioppimisen validoinnista (2012)
- Tutkintojen akateeminen ja ammatillinen tunnustaminen laajemmin
- ECTS/ECVET: yhtenevien ”opintopistejärjestelmien” vaikutukset
- Eurooppalaisia ”standardeja” osaamisen kuvaukselle: todistusliittet, yhdenmukaiset henkilökohtaiset asiakirjat, asiakirjojen sisältämä informaatio
- Pienet osaamiskokonaisuudet (Micro-credentials)
- Eurooppalainen yhteistyö luo puitteita: verkostoja, tiedonvaihtoa ja yhteistyötä

Osaamisen tunnustamista helpottavia näkökulmia

- Osaamisen merkityksen korostaminen
- Lisääntynyt ymmärrys koulutusjärjestelmien ja tutkintojen sisällön eroja kohtaan: erojen sijaan korostetaan yhteisiä asioita. Samanlaista osaamista voi hankkia eri tavoin
- Lisääntynyt luottamus: mm. tietoa on hyvin saatavilla

Neuvoston suositus epävirallisen ja arkioppimisen validoinnista/keskeinen sisältö

- ”Validoinnilla tarkoitetaan nelivaiheista prosessia, jonka aikana valtuutettu taho vahvistaa, että henkilö on saavuttanut asiaankuuluvat vaatimukset täyttävät oppimistulokset.”
- Vaiheet:
 - Oppimistulosten kartoittaminen
 - Dokumentointi
 - Arviointi
 - Arvioinnin tulosten merkitseminen asiakirjaan

**Suosituksesta johdettua ja
muuta näkökulmia**

Arviointi- ja tunnustamismenetelmien valinnasta

- Itsearviointi
- Asiakirjoihin perustuva
- Valmiit vastausvaihtoehdot
- Perinteiset kirjalliset testit, esseet
- Portfoliot
- Dialogit/haastattelut
- Simulointi/todellisuudenmukainen ympäristö
- Osaamisen osoittaminen/näyttö

Arviointi- ja tunnustamismenetelmien valinnasta

- Kriteereitä arviointi- ja validointimenetelmän valinnalle:
 - Validiteetti (pitää mitata mitä on tarkoitus mitata)
 - Luotettavuus
 - Oikeudenmukaisuus (missä määrin arvioinnin tulos on riippumaton esim. kontekstisidonnaisuudesta tai kulttuurista)
 - Tiedollinen ulottuvuus (mahdollistaako menetelmä osaamisen laajuuden ja syvyyden arvioinnin)
 - Tarkoitukseen sopivuus

Arviointi- ja tunnustamismenetelmien valinnasta

- Onko kaikki jo tiedossa? (luultavasti)
- Ennen kuin valitaan menetelmä tulee katsoa millaista osaamista arvioidaan: osaamiseen laajuus, syvyys, tuoreus, osaamisesta käytettävissä olevan tiedon riittävyys ja eheys/aitous
- Mihin hankittua osaamista verrataan? Osaamisen tunnustamisen tulisi tapahtua suhteessa johonkin ja valittu vertailukohta on tärkeä lopputuloksen kannalta.
- Yleisesti katsotaan, että osaamisen tunnustamisen kautta suoritetuissa tutkinnoissa tai tutkinnon osissa samat osaamisvaatimukset kuin virallisissa koulutusohjelmissa
- Henkilöstön ammattitaidon kehittäminen

Osaamisen tunnustamisen haasteita

- Työn organisointi
- Resurssit/kulut
- Arvioijien/osaamisen tunnustamista tekevien ammattitaito
- Vertailukohtien asettaminen
- Tasapuolinen kohtelu
- Läpinäkyvyys
- Ennustettavuus
- ?

Lisätietoa

- <https://europa.eu/europass/en/european-qualifications-framework-eqf>
- <https://www.cedefop.europa.eu/en/events-and-projects/projects/validation-non-formal-and-informal-learning>

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Kiitos ja onnea!

